

Akademia Nauk Stosowanych

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu:	Podstawy tłumaczenia pisemnego					
Okres ważności karty:	IN_JA_P_I_KT_(2023-2026)					
Forma kształcenia:	Studia licencjackie					
Forma studiów:	stacjonarne					
Profil studiów:	praktyczny					
Kierunek studiów:	Filologia					
Specjalność/Specjalizacja:	Kształcenie translatorskie					
Przedmiot realizowany:						
Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Wartość % zajęć	Rygor zaliczenia	ECTS
1	2	war	45	100	zaliczenie z oceną	4
		wyk	15	100	zaliczenie	
Razem			60			4
Jednostka prowadząca przedmiot:		Instytut Neofilologii				
Koordynator:		Joanna Bielewicz-Kunc				
Język wykładowy:		Angielski, polski				
Status przedmiotu:		obowiązkowy				
Moduł, grupa przedmiotów:		D1. MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY: KSZTAŁCENIE TRANSLATORSKIE - MODUŁ DO WYBORU				
Prowadzący zajęcia:		dr Joanna Bielewicz-Kunc, dr Monika Porwoł, dr Daniel Vogel				

Objaśnienia:

Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

Forma prowadzenia zajęć: w - wykład, ćw - ćwiczenia audytoryjne, lek - lektorat, s – seminarium, lab – laboratoria, p – projekt, sk samokształcenie, pz – praktyka zawodowa, war - warsztaty, k - konwersatorium, pw - praca własna, p.art. - pracownia artystyczna, zp zajęcia praktyczne

Dane merytoryczne

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne:
Język angielski na poziomie B1+, bardzo dobra znajomość języka polskiego, wiedza wykraczająca poza samą znajomość języków, tj. podstawowe zagadnienia z zakresu językoznawstwa, realizoznawstwa i kultury angielskiego obszaru językowego.
Cel przedmiotu
Przedstawienie i omówienie zakresu obowiązków i roli tłumaczy, w tym tłumaczy przysięgłych, zasad i przepisów odpowiedzialności zawodowej tłumaczy. Przygotowanie studentów do pracy z tekstem źródłowym i docelowym, a tym samym rozwijanie umiejętności: (1) analizy tekstu na płaszczyźnie językowej i socjokulturowej, (2) podążania właściwą procedurą tłumaczeniową, w tym redakcja i postędyca, (3) świadomość źródeł błędów w przekładzie i ich zapobieganie; (4) korzystania ze słowników, glosariuszy oraz innych narzędzi tłumaczeniowych (MEMOQ); tworzenia własnych glosariuszy (4) dokonywania próbek przekładu krótkich akapitów i zdań o różnej tematyce;

Szczegółowe efekty uczenia się				
Lp.	Opis efektu uczenia się Student, który zrealizował przedmiot:	Metoda realizacji efektów uczenia się	Metody sprawdzenia efektu uczenia się	Odniesienie do efektów dla modułu/specjalności/kierunku studiów
1	sprawnie definiuje i objaśnia role i kompetencje tłumacza; ma świadomość poszanowania praw autorskich i właściwych praktyk w pracy tłumacza; wie jak projektować swoje działania zgodnie z kodeksem tłumacza;	M1 (Analiza przypadku), M2 (Praca z materiałem źródłowym), M3 (Wykład konwersatoryjny)	Kolokwium	K_W13
2	adaptuje swój warsztat pracy tłumacza do pracy indywidualnej i zespołowej; potrafi inicjować działania i dzielić się pracą; swobodnie wykorzystuje różne dostępne źródła językowe w tym internetowe oraz oprogramowanie MEMOQ;	M1 (Analiza przypadku), M4 (Ćwiczenia praktyczne), M2 (Praca z materiałem źródłowym)	Kolokwium, Ocena pracy w grupie zadaniowej	K_U04
3	dokonuje próby przekładu krótkich wypowiedzi zwracając uwagę na wszelkie aspekty różnic między językiem źródłowym i docelowym [PL-ANG; ANG-PL]; wykorzystuje dostępne narzędzia i źródła przydatne w pracy tłumacza;	M1 (Analiza przypadku), M4 (Ćwiczenia praktyczne),	Kolokwium, Ocena pracy w grupie zadaniowej	K_U01
4	zwraca uwagę na styl wypowiedzi autora; przygotowuje tłumaczenia krótkich tekstów sprawdzając zawartość w materiałach źródłowych lub konsultując ze specjalistami;	M2 (Praca z materiałem źródłowym), M4 (Ćwiczenia praktyczne),	Kolokwium, Ocena wykonania ćwiczeń praktycznych	K_U07
5	projektuje swoje działania zgodnie z kodeksem tłumacza; tłumaczy krótkie wypowiedzi w wyznaczonym limicie czasu, z refleksją i poszanowaniem praw autorskich;	M4 (Ćwiczenia praktyczne M2 (Praca z materiałem źródłowym),	Ocena pracy w grupie zadaniowej, ocena wykonania ćwiczeń praktycznych	K_U08
6	rzetelnie współpracuje i odpowiednio reaguje na odmienny punkt widzenia czy krytykę, słucha innych i rewiduje wynik swojej pracy przekładowej; dokonuje edycji lub reedycji swojego przekładu;	M4 (Ćwiczenia praktyczne), M2 (Praca z materiałem źródłowym),	Ocena pracy w grupie zadaniowej i wykonania ćwiczeń praktycznych	K_K02
7	wykonując przekład ma świadomość różnic kulturowych i światopoglądowych danego autora tekstu, przestrzega zasad etyki zawodowej tłumacza.	M4 (Ćwiczenia praktyczne),	Ocena pracy w grupie zadaniowej i wykonania ćwiczeń praktycznych	K_K03
Metody realizacji efektów uczenia się (opis szczegółowy)				
Ćwiczenia praktyczne (M4 - Krótkie prace nad przekładem - symulacje: tłumaczenie krótkich zdań i akapitów pochodzących z autentycznych dokumentów. Symulacja szybkiego tłumaczenia pisemnego: wykonanie w małych grupach symulacji szybkiego tłumaczenia pisemnego fragmentu tekstu dokumentu autentycznego przy pomocy materiałów źródłowych.). Analiza przypadku (M1 - Analiza przykładów z materiałów źródłowych: dyskusja i omówienie przykładowych, poprawnych, gotowych przekładów zdań i akapitów). Wykład konwersatoryjny (M3 - Prezentacja narzędzi tłumacza: omówienie dostępnych narzędzi i rzetelnych źródeł i słowników dostępnych w Internecie i w formie papierowej; omówienie stosownych przepisów prawa i procedur tłumaczeniowych, prezentacja źródeł błędów w przekładzie). Praca z materiałem źródłowym (M2 - dyskusja i omówienie przykładowych tłumaczeń pisemnych zawierających błędy; próby poprawy tych błędów; wykonywanie ćwiczeń utrwalających wykorzystanie trudniejszych zagadnień gramatycznych, leksykalnych i składniowych).				
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się				
wiedza: Kolokwium (ocena z kolokwium: kolokwium pisemne podzielone na dwie części, w jednej studenci mogą posługiwać się słownikami, w drugiej nie. Zadaniem studentów jest tłumaczenie akapitów i pojedynczych zdań.) umiejętności: Kolokwium (ocena z kolokwium: kolokwium pisemne podzielone na dwie części, w jednej studenci mogą posługiwać się słownikami, w drugiej nie. Zadaniem studentów jest tłumaczenie akapitów i pojedynczych zdań.) Ocena pracy w grupie zadaniowej (ocena pracy grupowej polegającej na przeprowadzeniu krótkiego przekładu pisemnego w określonych ramach czasowych przy wykorzystaniu źródeł internetowych (symulacja) Ocena wykonania ćwiczeń praktycznych - ocena wykonania krótkiego przekładu (w symulacji)) kompetencje społeczne: słownikami, w drugiej nie. Zadaniem studentów jest tłumaczenie akapitów i pojedynczych zdań.) Ocena pracy w grupie zadaniowej (ocena pracy grupowej polegającej na przeprowadzeniu krótkiego przekładu pisemnego w określonych ramach czasowych przy wykorzystaniu źródeł internetowych (symulacja) Ocena umiejętności praktycznych - ocena wykonania krótkiego przekładu (w symulacji)) Ocena glosariusza (Ocena glosariusza, który studenci tworzą na podstawie analizy gotowego przekładu)				

Warunki zaliczenia	
Frekwencja przynajmniej 90% , w przypadku niższej frekwencji student wykonuje dodatkowe zadania. Zaliczenie wszystkich prac praktycznych oraz analizy przypadku na ocenę pozytywną. Ocena pozytywna za pracę grupową.	
Treści Kształcenia	
	Liczba godzin
Semestr: 2	
Forma zajęć: wykład	
WYKŁAD: Rola i kompetencje tłumacza w podejmowaniu działań profesjonalnych. Typologia tekstów: podobieństwa i różnice. Temat i remat w tłumaczeniu. Przepisy regulujące działalność tłumaczy. Odpowiedzialność zawodowa. Kodeks tłumacza przysięgłego. Prawa autorskie. Ekwiwalencja a nieprzetłumaczalność w tekście. Typowe błędy w tłumaczeniu. Procedura tłumaczenia. Leksykalne i gramatyczne aspekty przekładu: analiza tekstu pod kątem składni, gramatyki tradycyjnej i sytuacyjnej, kolokacji, idiomów, przysłów, itp. Kontekst kulturowy a przekład: analiza materiału. Zastosowanie słowników, glosariuszy, encyklopedii i innych źródeł wiedzy w przekładzie. Programy tłumaczeniowe, aplikacje i inne narzędzia wykorzystywane w pracy tłumacza [przegląd/omówienie: MEMOQ, WordFast, OmegaT, Trados, SDLX, Transit, DeepL , Total Assistant, Veed.IO subtitle translator].	15
Forma zajęć: warsztaty	
Warsztaty: Styl języka, dialekt i rejestr – krótkie ćwiczenia tłumaczeniowe. Interferencja i intraferencja językowa w tłumaczeniu. Gramatyka tradycyjna i sytuacyjna, błędy gramatyczne w tłumaczeniu: ćwiczenia tłumaczeniowe. Gramatyka w tłumaczeniu: rzeczowniki odstępne i imiesłowy, przymiotniki i przysłówki, spójniki, zgodność orzeczenia z dopełnieniem, szyk zdania, spójniki, formy dokonane i niedokonane, strona bierna, pytania zależne i rozłączne, gerund i infinitive,- krótkie ćwiczenia tłumaczeniowe. Kłopotliwe słownictwo w tłumaczeniu: wybrane phrasal verbs, utarte wyrażenia, whatever/whichever/wherever itp. Symulacje tłumaczenia frgm. dokumentów autentycznych. Interpretacja intencji autora - wyrażanie opinii, rezultat i warunek, like i as, used to, It takes..... Ćwiczenia tłumaczeniowe. YOU w tłumaczeniu – symulacje tłumaczenia frgm. instrukcji technicznych. Wprawki słownikowe: pozorna oczywistość, przesadna precyzja; ukryta terminologia; Pułapki w tłumaczeniach nazw własnych. Symulacje tłumaczenia frgm. dokumentów autentycznych. American vs British English – pisownia i interpunkcja w tłumaczeniu.	45
Literatura	
Podstawowa	
Belczyk, A. , Poradnik tłumacza. Z angielskiego na nasze. , Wydawnictwo Idea 2014	
Cronin, M. przekł. Marta Błaszowska [et al.] ; red. nauk. przekł. Magda Heydel i Zofia Ziemann., Przekład w epoce cyfrowej. , Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2016	
Korzeniowska, A., Kuhiwczak, P. , Successful Polish-English Translation. Tricks of the Trade. , PWN 2008	
Lipiński, K. , Vademekum tłumacza. , Idea 2000	
Łyżwa, K. , Nowoczesne rozwiązania IT stosowane w translatoryce. , Fundacja Pro Scientia Publica. 2022	
red. publ. Kierzkowska, D. TEPIŚ. , Kodeks tłumacza przysięgłego z komentarzem. , Translegis 2007	
Wojtasiewicz, O. , Wstęp do teorii tłumaczenia. , Translegis 2007	

- Słowniki internetowe: <https://www.ldoceonline.com/> ; <https://www.merriam-webster.com/>; <https://glosbe.com/>
<https://dictionary.cambridge.org/pl/dictionary/polish-english/> ; <https://pl.pons.com/t%C5%82umaczenie/angielski-polski> <https://www.tech-dict.pl/> ;
<https://pl.techdico.com/> ; <http://www.verba-medica.pl/> <https://legalenglishexpert.pl/slownik/> ; <https://wskazowkiprawne.pl/polsko-angielski-sownik-terminow-prawniczych/>

Uzupełniająca		
Baker, M. , In Other Words. A Coursebook on Translation. , Routledge. 1992		
Domański, P. , English for active communication: terminy, zwroty, wyrażenia, idiomy, skróty. , Poltext. 2007		
Osuchowska, B. , Poradnik autora, tłumacza i redaktora. , Akademicka Oficyna "Exit". 2011		
Pieńkos, J. , Podstawy przekładoznawstwa. Od teorii do praktyki. , Zakamycze 2003		
Piotrowska, M. , Learning Translation – Learning the Impossible? A Course of Translation from Polish to English. , Universitas. 2003		
red. Rybińska, Teksty egzaminacyjne dla kandydatów na tłumacza przysięgłego: opracowanie zbiorowe. , Translegis 2011		
słowniki - Prawniczy słownik wyrazów trudnych. 2005. (red. J. Boć) [A. Bator et al.]. Wrocław: Kolonia Limited. Słownik handlowy: angielsko-polski. 1991. Woytowicz-Neymann M., Kozierekiewicz R., Puławski M. Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne. Słownik naukowo-techniczny angielsko-polski. 2005. red. M. Skrzyńska [et al.]. Wyd. 12 popr. i uzup., dodruk. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo-Techniczne. Słownik naukowo-techniczny polsko-angielski. 2005. red. M. Skrzyńska, T. Jaworska. Wyd. 8 dodruk Warszawa: Wydawnictwa Naukowo-Techniczne. Słownik terminologii prawniczej i gospodarczej: polsko-angielski, angielsko-polski. 2008. Jacek Gordon. Warszawa: ‘Poltext’.		
Wielki słownik angielsko-polski. , PWN Oxford 2005		
Wielki słownik polsko-angielski. , PWN Oxford 2005		
Sposób określenia liczby punktów ECTS		
Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się		Obciążenia studenta [w godz.]
Zajęcia dydaktyczne		60
Samokształcenie		0
Praca własna studenta		40
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		100
Liczba punktów ECTS		
łączna liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu		4
Bezpośredni kontakt z nauczycielem		L. godzin
		ECTS
		60
		2,4

1 godz = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji 'Liczba punktów ECTS' suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.